

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL ŠILUMOS PAGAL VIENO ĮVADINIO ŠILUMOS APSKAITOS PRIETAISO RODMENIS PASKIRSTYMO METODO NR. 4 PATVIRTINIMO

2016 m. birželio 13 d. Nr. O3-183

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 12 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Šilumos ir vandens departamento Šilumos paskirstymo skyriaus 2016 m. birželio 2 d. pažymą Nr. O5-149 „Dėl Komisijos rekomenduojamų šilumos paskirstymo metodų pripažinimo netekusiais galios ir naujų šilumos paskirstymo metodų patvirtinimo“, Komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti Šilumos pagal vieno įvadinio šilumos apskaitos prietaiso rodmenis paskirstymo metodą Nr. 4 (pridedama).
2. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja po 12 mėnesių nuo jo paskelbimo Teisės aktų registre.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

PATVIRTINTA
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos
2016 m. birželio 13 d. nutarimu Nr. O3-183

ŠILUMOS PAGAL VIENO ĮVADINIO ŠILUMOS APSKAITOS PRIETAISO RODMENIS PASKIRSTYMO METODAS NR. 4

1. Šilumos pagal vieno įvadinio šilumos apskaitos prietaiso rodmenis paskirstymo metodas Nr. 4 (toliau – Metodas Nr. 4) gali būti taikomas, kai:

1.1. šiluma ir karštas vanduo šilumos ir (ar) karšto vandens vartotojams tiekiami iš pastato individualaus šilumos punkto;

1.2. visas pastate suvartotas šilumos kiekis nustatomas pagal vieno įvadinio šilumos apskaitos prietaiso, matuojančio šilumos kiekį pastatui šildyti ir karštam vandeniui (Q_{Pmetr}), rodmenis;

1.3. bute ir (ar) kitoje patalpoje, kuriuose esantys karšto vandens vartojimo prietaisai prijungti prie pastato karšto vandens tiekimo sistemos, suvartotas karšto vandens kiekis nustatomas:

1.3.1. pagal faktinius karšto vandens apskaitos prietaiso rodmenis;

1.3.2. pagal karšto vandens suvartojimo normas, kurių taikymo sąlygos nurodytos Šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisyklėse, patvirtintose Komisijos 2004 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. O3-121 „Dėl Šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisyklių patvirtinimo“;

1.4. pastate suvartotas karšto vandens kiekis nustatomas pagal geriamojo vandens apskaitos prietaiso, geriamojo vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis.

2. Kiekvienam atsiskaitymo laikotarpiui sudaromas šilumos balansas – visas pastate suvartotas šilumos kiekis (Q_P) susideda iš šilumos kiekių sumos:

2.1. šildymo sezono metu:

$$Q_P = Q_{Pmetr} = Q_{PKv} + Q_{PR} + Q_{Pš}, kWh; \quad (1)$$

čia:

Q_{Pmetr} – pastate suvartotas šilumos kiekis, nustatytas pagal įvadinio šilumos apskaitos prietaiso pastatui šildyti ir karštam vandeniui rodmenis, kWh;

Q_{PKv} – pastate suvartotas šilumos kiekis karštam vandeniui paruošti, kWh;

Q_{PR} – pastate suvartotas šilumos kiekis karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai), kWh;

$Q_{Pš}$ – šilumos kiekis pastatui šildyti, kWh;

2.2. nešildymo sezono metu:

$$Q_P = Q_{Pmetr} = Q_{PKv} + Q_{PR}, kWh. \quad (2)$$

3. Pastate suvartotas šilumos kiekis karštam vandeniui paruošti (Q_{PKv}) šildymo ir nešildymo sezono metu nustatomas:

$$Q_{PKv} = q_{Kvnp} \cdot G_{PKv}, kWh; \quad (3)$$

čia:

q_{Kvnp} – šilumos sąnaudos geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti, kWh/m³, nustatomos vadovaujantis Nupirkto šilumos ar kitos energijos kiekio nustatymo pagal normas, kai prieš karšto vandens ruošimo įrenginius šilumos apskaitos prietaiso nėra arba jis sugedęs, metodika, patvirtinta Komisijos 2010 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3-133;

G_{PKv} – pastate suvartoto karšto vandens kiekis, nustatomas pagal geriamojo vandens apskaitos prietaiso, geriamojo vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis, m³.

4. Pastate suvartotas šilumos kiekis karšto vandens cirkuliacijai (Q_{PR}) gali būti nustatomas:

4.1. šildymo sezono metu:

4.1.1. pagal skaičiavimo būdu nustatytą vidutinę cirkuliacinės sistemos galią:

$$Q_{PR} = N_{PR}^{vid} \cdot z_{PR}, kWh; \quad (4)$$

čia:

N_{PR}^{vid} – pastato cirkuliacinės sistemos vidutinė galia, kW, nustatyta pagal Metodo Nr. 4 2 priedą;

z_{PR} – pastato cirkuliacinės sistemos per atsiskaitymo laikotarpį veikimo trukmė, val.;

4.1.2. pagal eksperimento būdu nustatytą cirkuliacinės sistemos galią:

$$Q_{PR} = N_{PR}^{exp} \cdot z_{PR}, kWh; \quad (5)$$

čia:

N_{PR}^{exp} – pastato cirkuliacinės sistemos galia, kW, nustatyta pagal Metodo Nr. 4 3 priedą;

4.1.3. vadovaujantis auditoriaus išvada;

4.1.4. kol pastato butų ir (ar) kitų patalpų savininkai įstatymų nustatyta tvarka priims sprendimą dėl šilumos kiekio cirkuliacijai nustatymo būdo, pastate suvartotas šilumos kiekis cirkuliacijai nustatomas pagal Metodo Nr. 4 4.1.1 papunktį;

4.1.5. nesant duomenų, reikalingų skaičiavimams pagal Metodo Nr. 4 4.1.1-4.1.3 papunkčius atlikti, pastate suvartotas šilumos kiekis cirkuliacijai nustatomas sumuojant pastato butams ir (ar) kitoms patalpoms priskiriamus vidutinius energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvus:

$$Q_{PR} = \sum Q_{BRnorm}, kWh; \quad (6)$$

$$Q_{BRnorm} = q_{BRe}, kWh; \quad (7)$$

čia:

Q_{BRnorm} – butui ar kitai patalpai pagal vidutinius energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvus priskiriamas šilumos kiekis cirkuliacijai, kWh;

q_{BRe} – vidutinis energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvas, kWh/būstui per mėn., priskiriamas butui ar kitai patalpai, vadovaujantis Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo bei taikymo metodika, patvirtinta Komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3-116;

4.2. nešildymo sezono metu:

$$Q_{PR} = Q_{Pmetr} - Q_{PKv}, kWh. \quad (8)$$

5. Šilumos kiekis pastatui šildyti ($Q_{Pš}$) nustatomas:

$$Q_{Pš} = Q_{Pmetr} - Q_{PKv} - Q_{PR}, kWh. \quad (9)$$

6. Butui ar kitai patalpai priskiriamas šilumos kiekis (Q_B) susideda iš šilumos kiekių sumos:

6.1. šildymo sezono metu:

6.1.1. kai karšto vandens tiekėjas įvykdė visas savo prievoles sutvarkyti karšto vandens apskaitą pastate arba pastato bendraturčiai pasirinko apsirūpinimo karštu vandeniu būdą be karšto vandens tiekėjo:

$$Q_B = Q_{BKv} + Q_{BNpKv} + Q_{BR} + Q_{Bš}, kWh; \quad (10)$$

čia:

Q_{BKv} – butui ar kitai patalpai, kuriuose esantys karšto vandens vartojimo prietaisai prijungti prie pastato karšto vandens tiekimo sistemos, priskiriamas šilumos kiekis karštam vandeniui paruošti, kWh;

Q_{BNpKv} – butui ar kitai patalpai, kuriuose esantys karšto vandens vartojimo prietaisai prijungti prie pastato karšto vandens tiekimo sistemos, priskiriamas šilumos kiekis su nepaskirstytu karštu vandeniu, kWh;

Q_{BR} – butui ar kitai patalpai priskiriamas šilumos kiekis cirkuliacijai, kWh;

$Q_{Bš}$ – butui ar kitai patalpai, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, priskiriamas šilumos kiekis šildymui, kWh;

6.1.2. kai karšto vandens tiekėjas neįvykdė visų savo prievolių sutvarkyti karšto vandens apskaitą pastate:

$$Q_B = Q_{BKv} + Q_{BR} + Q_{Bš}, kWh; \quad (11)$$

6.2. nešildymo sezono metu:

6.2.1. kai karšto vandens tiekėjas įvykdė visas savo prievoles sutvarkyti karšto vandens apskaitą pastate arba pastato bendraturčiai pasirinko apsirūpinimo karštu vandeniu būdą be karšto vandens tiekėjo:

$$Q_B = Q_{BKv} + Q_{BNpKv} + Q_{BR}, kWh; \quad (12)$$

6.2.2. kai karšto vandens tiekėjas neįvykdė visų savo prievolių sutvarkyti karšto vandens apskaitą pastate:

$$Q_B = Q_{BKv} + Q_{BR}, kWh. \quad (13)$$

7. Butui ar kitai patalpai, kuriuose esantys karšto vandens vartojimo prietaisai prijungti prie pastato karšto vandens tiekimo sistemos, priskiriamas šilumos kiekis karštam vandeniui paruošti (Q_{BKv}) šildymo ir nešildymo sezono metu nustatomas:

$$Q_{BKv} = q_{Kv} \cdot G_{BKv}, kWh; \quad (14)$$

čia:

q_{Kv} – šilumos sąnaudos geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti, kWh/m^3 , nustatytos vadovaujantis Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo bei taikymo metodika, patvirtinta Komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3-116;

G_{BKv} – bute ar kitoje patalpoje suvartoto karšto vandens kiekis, m^3 , nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1.3 papunktį.

8. Butui ar kitai patalpai, kuriuose esantys karšto vandens vartojimo prietaisai prijungti prie pastato karšto vandens tiekimo sistemos, priskiriamas šilumos kiekis su nepaskirstytu karštu vandeniu (Q_{BNpKv}) šildymo ir nešildymo sezono metu nustatomas:

$$Q_{BNpKv} = (Q_{PKv} - \sum Q_{BKv}) \cdot k_{BNpKv}, kWh; \quad (15)$$

čia:

$\sum Q_{BKv}$ – butams ir (ar) kitoms patalpoms priskiriamų šilumos kiekių karštam vandeniui paruošti suma, kWh ;

k_{BNpKv} – butui ar kitai patalpai tenkančios šilumos kiekio su nepaskirstytu karštu vandeniu dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą.

9. Butui ar kitai patalpai priskiriamas šilumos kiekis cirkuliacijai (Q_{BR}) šildymo ir nešildymo sezono metu nustatomas:

9.1. kai karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynai (stovai) įrengti butuose ir (ar) kitose patalpose:

9.1.1. kai yra nustatyta bendra pastato cirkuliacinės sistemos galia ir visų pastato butuose ir (ar) kitose patalpose nuo cirkuliacinės sistemos pajungtų vonių šildytuvų projektinės (faktinės) galios – pagal Metodo Nr. 4 4 priedą;

9.1.2. kai nėra nustatyta bendra pastato cirkuliacinės sistemos galia ir (ar) visų pastato butuose ir (ar) kitose patalpose nuo cirkuliacinės sistemos pajungtų vonių šildytuvų projektinės (faktinės) galios:

$$Q_{BR} = Q_{PR} \cdot k_{BR}, kWh; \quad (16)$$

čia:

k_{BR} – butui ar kitai patalpai tenkančios šilumos kiekio cirkuliacijai dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą;

9.2. kai karšto vandens cirkuliacinė sistema pastate neįrengta arba įrengta pastato bendrojo naudojimo patalpose:

a) jei $Q_{PR} > 0$:

$$Q_{BR} = Q_{PR} \cdot k_{BR}, kWh; \quad (17)$$

čia:

k_{BR} – butui ar kitai patalpai šilumos kiekio bendrosioms reikmėms dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą;

b) jei $Q_{PR} < 0$:

$$Q_{BR} = Q_{PR} \cdot k_{BGKv}, kWh; \quad (18)$$

čia:

k_{BGKv} – butui ar kitai patalpai tenkančios su karštu vandeniu suvartoto šilumos kiekio dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą.

Pastaba. Kai karšto vandens cirkuliacinė sistema pastate neįrengta, pagal Metodo Nr. 4 9.2 papunktį nustatytas šilumos kiekis cirkuliacijai prilyginamas šilumos kiekiui bendrosioms reikmėms.

10. Butui ar kitai patalpai, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, priskiriamas šilumos kiekis šildymui ($Q_{Bš}$) nustatomas:

10.1. kai gyvenamajame pastate nėra negyvenamosios (prekybos, paslaugų, administracinės ir kt.) paskirties patalpų:

$$Q_{Bš} = Q_{Pš} \cdot k_{Bš}, kWh; \quad (19)$$

čia:

$k_{Bš}$ – butui ar kitai patalpai tenkančios šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą;

10.2. kai gyvenamajame pastate yra negyvenamosios (prekybos, paslaugų, administracinės ir kt.) paskirties patalpų ir pastato bendraturčiams įstatymų nustatyta tvarka priėmus sprendimą atskirai skirstyti šilumos kiekį šildymui gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties patalpoms:

10.2.1. gyvenamosios paskirties patalpai priskiriamas šilumos kiekis šildymui ($Q_{Bšgyv}$) nustatomas:

$$Q_{Bšgyv} = Q_{Pš} \cdot k_{Pšgyv} \cdot k_{Bšgyv}, kWh; \quad (20)$$

čia:

$k_{Pšgyv}$ – pastato gyvenamosios paskirties patalpoms šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą;

$k_{Bšgyv}$ – gyvenamosios paskirties patalpai tenkančios šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą;

10.2.2. negyvenamosios paskirties patalpai priskiriamas šilumos kiekis šildymui ($Q_{Bšnegyv}$) nustatomas:

$$Q_{Bšnegyv} = Q_{Pš} \cdot (1 - k_{Pšgyv}) \cdot k_{Bšnegyv}, kWh; \quad (21)$$

čia:

$k_{Bšnegyv}$ – negyvenamosios paskirties patalpai tenkančios šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas, nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1 priedą;

ŠILUMOS KIEKIO DALIES PRISKYRIMO KOEFICIENTAI

1. Butui ar kitai patalpai tenkančios šilumos kiekio su nepaskirstytu karštu vandeniu dalies priskyrimo koeficientas (k_{BNpKv}), nustatomas:

$$k_{BNpKv} = \frac{A_{BKv}}{\sum A_{BKv}}, \quad (1)$$

čia:

A_{BKv} – buto ar kitos patalpos, kuriuose esantys karšto vandens vartojimo prietaisai prijungti prie pastato karšto vandens tiekimo sistemos, naudingasis plotas, m^2 ;

$\sum A_{BKv}$ – pastato butų ir (ar) kitų patalpų, kuriuose esantys karšto vandens vartojimo prietaisai prijungti prie pastato karšto vandens tiekimo sistemos, naudingųjų plotų suma, m^2 .

2. Butui ar kitai patalpai tenkančios šilumos kiekio cirkuliacijai dalies priskyrimo koeficientas (k_{BR}) nustatomas:

2.1. kai visuose pastato butuose ir (ar) kitose patalpose įrengta vienoda karšto vandens cirkuliacinė sistema arba kai karšto vandens cirkuliacija yra tik pastato rūsyje:

$$k_{BR} = \frac{1}{n}; \quad (2)$$

čia:

n – pastato butų ir (ar) kitų patalpų kiekis, vnt.;

2.2. kai ne visuose pastato butuose ir (ar) kitose patalpose įrengta vienoda karšto vandens cirkuliacinė sistema:

$$k_{BR} = \frac{q_{BRe}}{\sum q_{BRe}}; \quad (3)$$

čia:

q_{BRe} – vidutinis energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvas, priskiriamas butui ar kitai patalpai vadovaujantis Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo bei taikymo metodika, patvirtinta Komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3-116, kWh/būstui per mėn.;

$\sum q_{BRe}$ – vidutinių energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvų, priskiriamų butams ir (ar) kitoms patalpoms, suma, kWh.

3. Butui ar kitai patalpai tenkančios šilumos kiekio bendrosioms reikmėms dalies priskyrimo koeficientas (k_{BBr}), nustatomas:

3.1. kai pastato butų ir (ar) kitų patalpų aukštis vienodas:

$$k_{BBr} = \frac{A_B}{\sum A_B}; \quad (4)$$

čia:

A_B – buto ar kitos patalpos naudingasis plotas, m^2 ;

$\sum A_B$ – pastato butų ir (ar) kitų patalpų naudingųjų plotų suma, m^2 ;

3.2. kai pastato butų ir (ar) kitų patalpų aukštis nevienodas:

$$k_{BBr} = \frac{V_B}{\sum V_B}; \quad (5)$$

čia:

V_B – buto ar kitos patalpos tūris, apskaičiuotas vertinant naudingąjį plotą, m^3 ;
 $\sum V_B$ – pastato butų ir (ar) kitų patalpų tūrių, apskaičiuotų vertinant naudinguosius plotus, suma, m^3 .

4. Butui ar kitai patalpai tenkančios su karštu vandeniu suvartoto šilumos kiekio dalies priskyrimo koeficientas (k_{BGKv}) nustatomas:

$$k_{BGKv} = \frac{G_{BKv}}{\sum G_{BKv}}; \quad (6)$$

čia:

G_{BKv} – bute ar kitoje patalpoje suvartoto karšto vandens kiekis, m^3 , nustatomas pagal Metodo Nr. 4 1.3 papunktį;

$\sum G_{BKv}$ – pastato butuose ir (ar) kitose patalpose suvartotų karšto vandens kiekių, suma, m^3 .

5. Butui ar kitai patalpai tenkančios šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas (k_{BS}) nustatomas:

5.1. kai pastato butų ir (ar) kitų patalpų aukštis vienodas:

$$k_{BS} = \frac{A_{BS}}{\sum A_{BS}}; \quad (7)$$

čia:

A_{BS} – buto ar kitos patalpos, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, naudingasis plotas, m^2 ;

$\sum A_{BS}$ – pastato butų ir (ar) kitų patalpų, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, naudingųjų plotų suma, m^2 ;

5.2. kai pastato butų ir (ar) kitų patalpų aukštis nevienodas:

$$k_{BS} = \frac{V_{BS}}{\sum V_{BS}}; \quad (8)$$

čia:

V_{BS} – buto ar kitos patalpos, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, tūris, apskaičiuotas vertinant naudingąjį plotą, m^3 ;

$\sum V_{BS}$ – pastato butų ir (ar) kitų patalpų, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, tūrių, apskaičiuotų vertinant naudinguosius plotus, suma, m^3 .

5.3. jeigu dalyje pastato butų ir (ar) kitų patalpų, palyginti su šildymo sistemos projektu, yra padidinta įrengtų šildymo prietaisų galia:

5.3.1. kai pastato butų ir (ar) kitų patalpų aukštis vienodas:

$$k_{BS} = \frac{A_{BSsal}}{\sum A_{BSsal}}; \quad (9)$$

čia:

$\sum A_{BSsal}$ – butų ar kitų patalpų, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, sąlyginių plotų suma, m^2 ;

A_{BSsal} – buto ar kitos patalpos, kuriuose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, sąlyginis plotas, m^2 , nustatomas:

$$A_{BSsal} = A_{BS} + A_{BSpad}, \quad m^2; \quad (10)$$

čia:

A_{BSpad} – buto ar kitos patalpos naudingojo ploto sąlyginis padidėjimas dėl šildymo prietaisų galios padidinimo, m^2 , nustatomas:

$$A_{BSpad} = A_{BS} \cdot \frac{N_{fakt} - N_{proj}}{N_{proj}}, \quad m^2; \quad (11)$$

čia:

N_{fakt} – faktinis buto ar kitos patalpos šildymo prietaisų ekvivalentinis plotas arba galia;

N_{proj} – projektinis buto ar kitos patalpos šildymo prietaisų ekvivalentinis plotas arba galia;

Pastaba. Jei $A_{B\dot{s}pad} < 0$, laikoma, kad $A_{B\dot{s}pad} = 0$;

5.3.2. kai pastato butų ir (ar) kitų patalpų aukštis nevienodas, skaičiavimai atliekami pagal Metodo Nr. 4 1 priedo 5.3.1 papunktį, vietoj butų ir (ar) kitų patalpų naudingųjų ir sąlyginių plotų atitinkamai naudojant butų ir (ar) kitų patalpų tūrius ir sąlyginius tūrius.

6. Pastato gyvenamosios paskirties patalpoms šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas ($k_{P\dot{s}gyv}$) nustatomas:

$$k_{P\dot{s}gyv} = \frac{N_{P\dot{s}gyv}}{N_{P\dot{s}gyv} + N_{P\dot{s}negyv}}; \quad (12)$$

čia:

$N_{P\dot{s}gyv}$ – pastato gyvenamosios paskirties patalpų projektinė galia šildymui, kW;

$N_{P\dot{s}negyv}$ – pastato negyvenamosios paskirties patalpų projektinė galia šildymui, kW.

7. Gyvenamosios paskirties patalpai tenkančios šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas ($k_{B\dot{s}gyv}$) nustatomas:

7.1. kai gyvenamosios paskirties patalpų aukštis vienodas:

$$k_{B\dot{s}gyv} = \frac{A_{B\dot{s}gyv}}{\sum A_{B\dot{s}gyv}}; \quad (13)$$

čia:

$A_{B\dot{s}gyv}$ – gyvenamosios paskirties patalpos, kurioje esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, naudingasis plotas, m^2 ;

$\sum A_{B\dot{s}gyv}$ – pastato gyvenamosios paskirties patalpų, kuriose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, naudingųjų plotų suma, m^2 ;

7.2. kai gyvenamosios paskirties patalpų aukštis nevienodas:

$$k_{B\dot{s}gyv} = \frac{V_{B\dot{s}gyv}}{\sum V_{B\dot{s}gyv}}; \quad (14)$$

čia:

$V_{B\dot{s}gyv}$ – gyvenamosios paskirties patalpos, kurioje esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, tūris, apskaičiuotas vertinant naudingąjį plotą, m^3 ;

$\sum V_{B\dot{s}gyv}$ – pastato gyvenamosios paskirties patalpų, kuriose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, tūrių, apskaičiuotų vertinant naudinguosius plotus, suma, m^3 .

8. Negyvenamosios paskirties patalpai tenkančios šilumos kiekio šildymui dalies priskyrimo koeficientas ($k_{B\dot{s}negyv}$) nustatomas:

8.1. kai negyvenamosios paskirties patalpų aukštis vienodas:

$$k_{B\dot{s}negyv} = \frac{A_{B\dot{s}negyv}}{\sum A_{B\dot{s}negyv}}; \quad (15)$$

čia:

$A_{B\dot{s}negyv}$ – negyvenamosios paskirties patalpos, kurioje esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, naudingasis plotas, m^2 ;

$\sum A_{B\dot{s}negyv}$ – pastato negyvenamosios paskirties patalpų, kuriose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, naudingųjų plotų suma, m^2 ;

8.2. kai negyvenamosios paskirties patalpų aukštis nevienodas:

$$k_{B\check{S}negyv} = \frac{V_{B\check{S}negyv}}{\sum V_{B\check{S}negyv}}; \quad (16)$$

čia:

$V_{B\check{S}negyv}$ – negyvenamosios paskirties patalpos, kurioje esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, tūris, apskaičiuotas vertinant naudingąjį plotą, m^3 ;

$V_{B\check{S}negyv}$ – pastato negyvenamosios paskirties patalpų, kuriose esantys šildymo prietaisai prijungti prie pastato bendrosios šildymo sistemos, tūrių, apskaičiuotų vertinant naudinguosius plotus, suma, m^3 .

PASTATO CIRKULIACINĖS SISTEMOS GALIOS NUSTATYMAS SKAIČIAVIMO BŪDU

1. Pastato cirkuliacinės sistemos vidutinė galia nustatoma pagal ne mažiau nei trijų kiekvieno nešildymo sezono mėnesių duomenis (pvz., gegužės, birželio, liepos, rugpjūčio, rugsėjo mėnesių):

$$N_{PR}^{vid} = \frac{\sum N_{PRmen}}{n}, kW; \quad (1)$$

čia:

N_{PR}^{vid} – skaičiavimo būdu nustatyta pastato vidutinė cirkuliacinės sistemos galia, kW;

N_{PRmen} – atitinkamo mėnesio pastato cirkuliacinės sistemos galia, kW;

n – skaičiavimams pasirinktų mėnesių skaičius;

2. Pastato cirkuliacinės sistemos galia atitinkamą mėnesį nustatoma:

$$N_{PRmen} = \frac{Q_{PRmen}}{z_{PRmen}}, kW; \quad (2)$$

čia:

Q_{PRmen} – šilumos kiekis cirkuliacijai, nustatytas iš pastato įvadinio šilumos apskaitos prietaiso rodmenų atėmus šilumos kiekį karštam vandeniui paruošti, kWh;

z_{PRmen} – atitinkamo mėnesio pastato cirkuliacinės sistemos per atsiskaitymo laikotarpį veikimo trukmė, val..

3. Pastate suvartotas šilumos kiekis cirkuliacijai (Q_{PRmen}) nustatomas:

$$Q_{PRmen} = Q_p - q_{Kvn} \cdot G_{PKv}, kWh; \quad (3)$$

čia:

Q_p – visas pastate suvartotas šilumos kiekis, kWh;

q_{Kvn} – šilumos sąnaudos geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti, kWh/m³, nustatomos vadovaujantis Nupirkto šilumos ar kitos energijos kiekio nustatymo pagal normas, kai prieš karšto vandens ruošimo įrenginius šilumos apskaitos prietaiso nėra arba jis sugedęs, metodika, patvirtinta Komisijos 2010 m. liepos 27 d. nutarimu Nr. O3-133;

G_{PKv} – pastate suvartoto karšto vandens kiekis, nustatomas pagal geriamojo vandens apskaitos prietaiso, geriamojo vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis, m³.

PASTATO CIRKULIACINĖS SISTEMOS GALIOS NUSTATYMAS EKSPERIMENTO BŪDU

1. Pastato karšto vandens cirkuliacinės sistemos galia nustatoma matavimais nešildymo sezono metu. Matavimų metu šilumos punkte paruošto karšto vandens temperatūra privalo atitikti teisės aktais nustatytą karšto vandens temperatūrą.

2. Jeigu nėra žinoma, kad matavimų metu pastate nenaudojamas karštas vanduo, rekomenduojama uždaryti ventilių geriamojo vandens linijoje, papildančioje cirkuliacinę sistemą geriamuoju vandeniu. Jeigu matavimų metu būtų pastebėtas slėgio kritimas cirkuliacinėje sistemoje, tai rodytų karšto vandens naudojimą ir netinkamą matavimų laiką.

3. Pastato įvadinio šilumos apskaitos prietaiso rodmenys nuskaitomi intervalo, kurio trukmė maždaug 30 min., pradžioje ir pabaigoje. Laikas fiksuojamas sekundžių tikslumu tais momentais, kai pasikeičia įvadinio šilumos apskaitos prietaiso rodmenys. Matavimai kartojami ne mažiau kaip tris kartus ir skaičiavimams naudojami matavimų metu nustatytų duomenų aritmetiniai vidurkiai.

4. Matavimų duomenys surašomi į lentelę:

Data:			
Rodiklis	Žymėjimas	Matavimo vienetas	Reikšmė
Paruošto karšto vandens temperatūra*	T	°C	
Įvadinis šilumos skaitiklis – matavimo pradžia	Q ₁	kWh	
Įvadinis šilumos skaitiklis – matavimo pabaiga	Q ₂	kWh	
Laiko intervalas tarp matavimų	z	val.	

* – nustatoma pagal termometrą, įrengtą karšto vandens padavimo vamzdyne, po karšto vandens ruošimo šilumokaičio.

5. Pastato cirkuliacinės sistemos galia apskaičiuojama pagal formulę:

$$N_{PR}^{exp} = \frac{Q_2 - Q_1}{z}, kWh; \quad (1)$$

čia:

N_{PR}^{exp} – eksperimento būdu nustatyta pastato cirkuliacinės sistemos galia, kW;

Q_1 – pastato įvadinio šilumos apskaitos prietaiso parodymai matavimų pradžioje, kWh;

Q_2 – pastato įvadinio šilumos apskaitos prietaiso parodymai matavimų pabaigoje, kWh;

z – matavimų intervalo trukmė, val.

BUTUI AR KITAI PATALPAI PRISKIRIAMO ŠILUMOS KIEKIO CIRKULIACIJAI NUSTATYMAS, KAI PASTATE ĮRENGTA NE VIENO TIPO KARŠTO VANDENS TIEKIMO SISTEMA

Kai pastato butuose ir (ar) kitose patalpose nuo karšto vandens cirkuliacinės sistemos pajungti skirtingos galios šildytuvai (toliau – vonių šildytuvai) ir (ar) skiriasi karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų plotai, butams ar kitoms patalpoms priskiriamas šilumos kiekis cirkuliacijai nustatomas sumuojant šilumos kiekį, išsiskyrusį nuo vonių šildytuvų ir šilumos kiekį, išsiskyrusį likusioje karšto vandens cirkuliacinės sistemos dalyje. Šilumos kiekis, išsiskiriantis nuo butuose ir (ar) kitose patalpose įrengtų vonių šildytuvų, turi būti dalijamas šilumos vartotojams priklausomai nuo bute ar kitoje patalpoje įrengtų vonios šildytuvų galios, o šilumos dalis, išsiskyrusi nuo likusios pastato karšto vandens cirkuliacinės sistemos dalies (karšto vandens tiekimo stovų, magistralių ir kt.), išdalijama šilumos vartotojams proporcingai vartotojo bute ar kitoje patalpoje įrengtų karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų plotui arba cirkuliacijos normatyvui.

1. Pastate suvartoto šilumos kiekio cirkuliacijai dalis, išsiskirianti nuo vonių šildytuvų, nustatoma:

$$Q_{PRV\check{S}} = Q_{PR} \cdot k_{PRV\check{S}}, \text{ kWh}; \quad (1)$$

čia:

$Q_{PRV\check{S}}$ – pastate suvartoto šilumos kiekio cirkuliacijai dalis, išsiskirianti nuo vonių šildytuvų, kWh;

Q_{PR} – pastate suvartotas šilumos kiekis cirkuliacijai, kWh;

$k_{PRV\check{S}}$ – pastato vonių šildytuvams tenkančios šilumos kiekio dalies nustatymo koeficientas.

2. Pastato vonių šildytuvams tenkančios šilumos kiekio dalies nustatymo koeficientas skaičiuojamas:

$$k_{PRV\check{S}} = \frac{\sum N_{BRV\check{S}}}{N_{PR}}; \quad (2)$$

čia:

$\sum N_{BRV\check{S}}$ – butuose ir (ar) kitose patalpose įrengtų vonių šildytuvų galių, nustatytų pagal projektinę dokumentaciją, suma, kW;

N_{PR} – pastato cirkuliacinės sistemos galia, kW, nustatoma:

- a) skaičiavimo būdu pagal Metodo Nr. 4 2 priedą;
- b) eksperimento būdu pagal Metodo Nr. 1 3 priedą;
- c) vadovaujantis auditoriaus išvada.

3. Butui ar kitai patalpai tenkantis šilumos kiekis nuo vonių šildytuvų nustatomas:

$$Q_{BRV\check{S}} = Q_{PRV\check{S}} \cdot k_{BRV\check{S}}, \text{ kWh}; \quad (3)$$

čia:

$Q_{BRV\check{S}}$ – butui ar kitai patalpai tenkantis šilumos kiekis nuo vonių šildytuvų, kWh;

$k_{BRV\check{S}}$ – butui ar kitai patalpai nuo vonių šildytuvų tenkančios šilumos kiekio dalies nustatymo koeficientas.

4. Butui ar kitai patalpai nuo vonių šildytuvų tenkančios šilumos kiekio dalies nustatymo koeficientas skaičiuojamas:

$$k_{BRV\dot{S}} = \frac{N_{BRV\dot{S}}}{\sum N_{BRV\dot{S}}}; \quad (4)$$

čia:

$N_{BRV\dot{S}}$ – bute ar kitoje patalpoje įrengtų vonių šildytuvų galia, nustatyta pagal projekcinę dokumentaciją, kW.

5. Pastate suvartoto šilumos kiekio cirkuliacijai dalis, išsiskirianti nuo karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų (be vonių šildytuvų) nustatoma:

$$Q_{PRL} = Q_{PR} \cdot (1 - k_{PRV\dot{S}}), \text{ kWh}; \quad (5)$$

čia:

Q_{PRL} – pastate suvartoto šilumos kiekio cirkuliacijai dalis, išsiskirianti nuo karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų (be vonių šildytuvų), kWh.

6. Butui ar kitai patalpai tenkantis šilumos kiekis nuo karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų (be vonių šildytuvų) nustatomas:

$$Q_{BRL} = Q_{PRL} \cdot k_{BRL}, \text{ kWh}; \quad (6)$$

čia:

Q_{BRL} – butui ar kitai patalpai tenkantis šilumos kiekis nuo karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų (be vonių šildytuvų), kWh;

k_{BRL} – butui ar kitai patalpai nuo karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų tenkančios šilumos kiekio dalies nustatymo koeficientas.

7. Butui ar kitai patalpai nuo karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdynų tenkančios šilumos kiekio dalies nustatymo koeficientas (k_{BRL}), skaičiuojamas:

7.1. kai yra nustatyti visų butuose ir (ar) kitose patalpose esančių karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdžių (be vonių šildytuvų) išoriniai plotai:

$$k_{BRL} = \frac{A_{BRL}}{\sum A_{BRL}}; \quad (7)$$

čia:

A_{BRL} – bute ar kitoje patalpoje įrengtų karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdžių plotas, m^2 , nustatomas:

$$A_{BRL} = \pi \sum L_i \cdot k_i \cdot s_i, \text{ m}^2; \quad (8)$$

čia:

L_i – bute ar kitoje patalpoje įrengtos karšto vandens cirkuliacinės sistemos atitinkamo skersmens vamzdžio (be vonios šildytuvų) ilgis, m, nustatomas matavimais arba pagal projektą;

s_i – bute ar kitoje patalpoje įrengtos karšto vandens cirkuliacinės sistemos atitinkamo vamzdžio (be vonios šildytuvų) išorinis skersmuo, m.

k_i – koeficientas, įvertinantis atitinkamo vamzdžio klojimo būdą bute ar kitoje patalpoje, lygus:

a) kai vamzdis paklotas atvirai neizoliuotas – 0,9; izoliuotas – 0,225;

b) kai vamzdis paklotas sienos ar grindų uždara jame kanale neizoliuotas – 0,5; izoliuotas – 0,125;

c) kai vamzdis įmūrytas (užbetonuotas) sienoje ar grindyse neizoliuotas – 1,8; izoliuotas – 0,45;

$\sum A_{BRL}$ – butuose ir (ar) kitose patalpose įrengtų karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdžių plotų suma, m^2 ;

7.2. kai nėra nustatyti visų butuose ir (ar) kitose patalpose esančių karšto vandens cirkuliacinės sistemos vamzdžių (be vonių šildytuvų) išoriniai plotai:

$$k_{BRL} = \frac{q_{BRL}}{\sum q_{BRL}}; \quad (9)$$

čia:

q_{BRL} – butui ar kitai patalpai tenkantis vidutinis energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvas be vonios patalpų šildytuvų, lygus:

a) kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti virtuvėje ir buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete) – 160 kWh;

b) kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai įrengti buto pagalbinėse patalpose (vonioje ar tualete) – 80 kWh;

c) kai karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai bute neįrengti – 10 kWh;

$\sum q_{BRL}$ – butams ir (ar) kitoms patalpoms tenkančių vidutinių energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvų be vonios patalpų šildytuvų suma, kWh.

8. Butui ar kitai patalpai priskiriamas visas šilumos kiekis cirkuliacijai nustatomas:

$$Q_{BR} = Q_{BRVS} + Q_{BRL}, \text{ kWh.} \quad (10)$$
